

paa andre Steder vil kunne gjøre en hel Del for disse Bøfener, idet man kunde indfærpe Kommunerne, at der skal tilveiebringes en ganske anden og bedre Forførgelse af de fattige Børn end det paa mangfoldige Steder hidtil har fundet Sted. Men selv føle disse Børn jo ikke Forfjellen mellem at blive forførgede under det Offentlige eller under det frivillige Fattigvæfen, og føl- gelig er det kun den absolute Forfjel i Opdragelsen, hvorpaa det kommer an. Jeg skal ikke have Noget imod, at en Bestemmelse om denne Sag kommer med i denne Lov, hvis det lader sig gjøre at finde en Form derved; men jeg tror, at de forældreløse Børn føle mindre ved at opdrages af det offentlige Fattigvæfen, end ældre Folf føle ved at komme ind under dettes Omförg, naar Opdragelsen blot foregaar paa en forfvarlig Maade. — Jeg skal ikke opholde det ærede Thing længere ved disse Bemærkninger. Jeg skal slutte med at fige, at jeg tror, at den Sag, som vi her forhandle, fortjener at tages under den alvorligste Overveifelse. Jeg tror, at de Folf, som der her er Tale om at hjælpe, netop er dem, som det fremfor Alt gjælder om at hjælpe; thi det er dem, der staa lige paa Grændfen af eller lidt over det offentlige Fattigvæfen, som med en lille Gaandskræfning kunne hjælpe sig selv, og som man ved at væffe en Gaand kan støtte i deres Kamp for Livets Udkomme, hvorved de kunne blive reifte op, i Stedet for at man, som det desværre hidtil er fket, har ladet dem synke ned i det bundløse Dyb, det offentlige Fattigvæfen, førend man kom dem til Hjælp. I Følge den Grundbetragtning, som Mindretallet er gaaet ud fra, at Alt skal være Fattighjælp, skal man vel underflette Selvhjælpen; men det skal ikke fte fra Statens Side, ikke paa den Maade, som her er foreslaaet. Jeg skal minde om, at Statsøkonomer af megen Betydning, med store Navne, ere komne til den Erkjendelse, at paa dette Omraade bør Staten gribe ind, faa at enkelte Stemmer, der lyde imod, vel nærmest maa regnes for at hylde en vis gammeldags Betragtning, der næppe tør kaldes tidfsvarende. Jeg skal paa det Barmefte anbefale, at man vedtager de af Flertallet stillede Vndringsforflag og lader Forflaget gaa videre. Feil er der muligvis tilfede; men allerede i dette Thing er der jo en Behandling tilbage, ligesom jo ogsaa Forflaget vil blive underkaflet en fremtidig Behandling, faa at de enkelte Feil vilde kunne blive rettede, inden Lovforflaget har naaet Enden af den Bane, som det skal gjennemløbe.

R. Wedersen: Dette er jo en Sag, der, som det ogsaa tydelig fremgaar af Debatten, ligger os Alle varmt paa Hjerte. Vi ønske Alle, at der gjøres Mere for de Trængende, end der hidtil er gjort; men man er ikke enig om, paa hvilken Maade det skal føres igjennem. Den Debat, der er ført her idag, har ikke dreiet sig om

selve Lovudkastet, idet der egentlig kun er fremkommet Noget, der ligger udenfor det. Jeg skal imidlertid i de faa Bemærkninger, som jeg har at gjøre, holde mig til Udkaftet med tilhørende Vndringsforflag. Den ærede Ordfører udtalte sig i et overordentlig varmt Foredrag, i et Foredrag, som jeg maa tilstaa er denne Sag værdig; men jeg vil tilføie en lille Bemærkning, at denne Sag havde været et bedre Lovforflag værd, end det, som vi nu for Diebliffet have under Behandling: thi naar vi ret alvorligt betragte det, tror jeg ikke, at det vil føre til det, som det ærede Flertal egentlig ønsker, at det skal føre til. Efter de Udtalelfer, som ere faldne, maa man jo gaa ud fra den Forudsætning, at det ærede Flertal mener, at det Lovforflag, som her er bragt frem, vilde afhjælpe en væsentlig Del af, for ikke at fige hele den Træng, der nu findes omkring i Befolkningen. Deri kan jeg ikke give Flertallet Ret, naar jeg betragter Lovforflaget med de dertil stillede Vndringsforflag. Jeg er fuldkommen overbevist om, at, hvis dette Lovudkast kommer ud som Lov, vil det, naar den Tid kommer, da det skal træde frem, væsentlig blive en Skuffelse. Det forekommer mig dog, at den ærede Ordfører i sine Udtalelfer var noget uretfærdig imod Mindretallet. Naar det i det Citat, som Mindretallet har fremsat i Betænkningen, er sagt, at man var enig i visse Betragtninger og fornemmelig i den at komme Selvhjælpen til Hjælp, uden at man dog i den Retning vilde komme frem med positive Forflag, faa bellagede den ærede Ordfører dette Sidfte meget, ja der kom endogfaa en Udtalelse fra ham, som betegnede dette som noget vel Overfladift fra Udvalgets Mindretals Side. Dette kan jeg ikke indrømme, at, fordi man figer, at man ikke for Diebliffet ser sig iftand til at fremkomme med positive Forflag, man derfor er overfladift; det beviser snarere, at man ikke vil være overfladift. Man vil nemlig støtte sine Forflag af den Natur til visse bestemte Betragtninger, og naar man kjender det Materiale, som Udvalget har havt at arbejde med, tror jeg nok, at det ærede Udvalgs Flertal selv maa indrømme, at de Forflag, som det selv er fremkommet med, ere, jeg tør ikke fige overfladifte, men dog noget nær hen derimod, idet det ikke har været Udvalgets Flertal muligt at stille en eneste Beregning op, om hvilken det selv havde troflet sig til at fige, at den blot tilnærmelsesvis var nøiagtig. Dette fremgaar tydelig nok af Betænkningen. Det, der ligger Flertallet og Mindretallet imellem, er, at man gaar ud fra to forskjellige Betragtninger, idet Flertallet figer, at det, som det enkelte Individ kan forlange, ligger udenfor det egentlige Fattigvæfen, at Individet kan forlange det som en Ret. Det er derne Anfægning, vi ikke rigtig kunne komme ind paa. I følge Grundloven har det enkelte Individ en Ret til at forlange Hjælp af det egentlige Fattigvæfen; men naar man kommer udenfor dette, kunne